

Nr 112.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av en mellan Sverige och Norge träffad överenskommelse angående återbetalning av viss under år 1944 lämnad svensk statskredit till Norge.

(5:e avd.)

I propositionen nr 107 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 3 mars 1950, föreslagit riksdagen att godkänna träffad överenskommelse mellan Sverige och Norge angående återbetalning av viss under år 1944 lämnad svensk statskredit till Norge.

Såsom bland annat framgår av de redogörelser angående den svenska statliga kreditgivningen till utlandet, som lämnats till riksdagen i propositionerna nr 275/1944, 139/1945, 295/1945 och 366/1945, beviljades Norge under åren 1944 och 1945 fyra olika svenska statskrediter å sammanlagt 365 miljoner kronor. Krediterna utgjordes av en kredit beräknad att uppgå till högst 200 miljoner kronor för inköp av varor för återuppbyggnadsändamål (den s. k. återuppbyggnadskrediten), två krediter å 100 respektive 50 miljoner kronor för reglering av vissa utgifter för flyktinghjälpen och för polisutbildningen samt en kredit å 15 miljoner kronor för norska legationens löpande utgifter i Sverige (kreditavtal B). Vid sidan av förenämnda krediter ställde riksbanken en clearingkredit till Norges banks förfogande. Återuppbyggnadskrediten förutsattes bliva långfristig och räntan fastställdes med hänsyn härtill till 3½ procent men nedsattes från och med år 1947 till 3 procent. Krediten å 15 miljoner kronor samt den av riksbanken lämnade clearingkrediten löper med 1 procents ränta, medan krediterna på 100 respektive 50 miljoner kronor, vilka sedermera enligt beslut av riksdagen avskrivits (r. skr. nr 571/1945), voro räntefria.

Några bestämmelser angående tidpunkten och sättet för återbetalningen av de olika krediterna voro icke intagna i de olika kreditavtalen, utan det förutsattes vid avtalens ingående, att förhandlingar härom skulle upptagas och överenskommelse träffas vid en senare tidpunkt, då bättre möjligheter förelåge att bedöma Norges finansiella förutsättningar för en återbetalning av krediterna. — Vid utgången av år 1949 voro å förenämnda krediter sammanlagt utestående 141 280 274 kronor 32 öre.

I syfte att nå en överenskommelse rörande återbetalningen av de lämnade krediterna ha förhandlingar förts i Stockholm under januari 1950 mellan svenska och norska regeringsdelegationer. Vid förhandlingarna har enighet uppnåtts om förslag till reglering av utestående kreditbelopp. Då detta förslag innebär, att kreditbeloppet skulle förräntas enligt en något hög-

re räntesats än som svarar mot de nuvarande, har man från svensk sida förklarat sig beredd tillstyrka att såsom kompensation härför ett belopp på omkring 1,3 miljoner kronor avskrivs. I samband med förhandlingarna har man på svensk sida vidare förklarat, att man hade för avsikt att av det för budgetåret 1946/47 anvisade reservationsanslaget till Bidrag till internationellt återuppbyggnadsarbete i enlighet med Washingtonöverenskommelsen (r. skr. nr 561/1946) taga i anspråk 15 miljoner kronor för avskrivning av norska krediter. Det belopp, som härefter skulle återstå, utgör sålunda 125 miljoner kronor.

Beträffande innebörden av det vid förhandlingarna uppgjorda förslaget till överenskommelse mellan Sverige och Norge angående återbetalning av viss under år 1944 lämnad svensk statskredit till Norge — vars text såsom bilaga fogats till ovannämnda statsrådsprotokoll — hänvisar utskottet till propositionen s. 2 och 3.

Departementschefen har för egen del anfört följande.

»Förslaget till överenskommelse synes på ett tillfredsställande sätt reglera återbetalningen av utestående kreditbelopp. Den relativt sena tidpunkten för amorteringarnas påbörjande får ses mot bakgrunden av de stora förpliktelser, som under de närmaste åren åvila Norge till följd av de omfattande fartygsbeställningarna i Sverige. Uppskovet med amorteringarnas påbörjande kompenseras vidare genom en något kortare amorteringstid än tidigare förutsatts. Med hänsyn till föreliggande omständigheter vill jag även tillstyrka att av den 30 juni 1950 utestående kreditbelopp avskrivs 1 280 274 kronor 32 öre. Därest riksdagen icke har något att erinra däremot torde ifrågavarande belopp få avskrivas genom anlåtande av fonden för oreglerade kapitalmedelsförluster.

Sedan de båda regeringarna godkänt avtalsförslaget har undertecknande ägt rum i Stockholm den 24 februari 1950. Som av artikel 3 framgår gäller dock icke avtalet förrän genom noteväxling konstaterats, att överenskommelsen godkänts av vederbörande svenska och norska myndigheter.»

Utskottet, som tagit närmare kännedom om de i ärendet åberopade förhandlingarna mellan de svenska och norska regeringsdelegationerna, finner sig kunna tillstyrka det framlagda förslaget till överenskommelse och hemställer,

att riksdagen må godkänna den i propositionen nr 107 avsedda överenskommelsen mellan Sverige och Norge angående återbetalning av viss under år 1944 lämnad svensk statskredit till Norge.

Stockholm den 28 april 1950.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Närvarande: se under utlåtandet nr 111.